



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.20.06.2022

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Grup Başkanvekili

Sürt Milletvekili

Türkiye sinemasının mihenk taşlarından olan Yılmaz Güney, bu alandaki başarısını Cannes Film Festivalinde aldığı Altın Palmiye ile taçlandırmıştır. 1982 yılında ödüle layık görülen Yol filmi uzun yıllar Türkiye'de yasaklı kalmış, 1999 yılında ilk kez gösterime girebilmiştir. Yol filmi dünya sinemasına dahi esin kaynağı olmuş önemli bir başyapıt olmasına rağmen Türkiye'de 17 yıl boyunca yasaklı kalmış; filmi izleyenlere cezalar dahi verilmiştir.

Yine Yılmaz Güney'in çok sayıda filmi yasaklanmış 104 filminin ise negatiflerinin yakılmış olduğu bilinmektedir. Güney Film, bu 104 filmde sadece 16'sına ulaşabilmiş, geri kalanın akıbeti ise muallak kalmıştır. Geçtiğimiz yıllarda kamuoyuna yansıyan bilgiler arasında Kültür Bakanlığı'nın, yaşarken filmleri yasaklanan Yılmaz Güney'in, 11 filmini yenileyip DVD'sini hazırladığı yer almaktadır. Nitekim temizlenen filmler ilk defa Kültür ve Turizm Bakanlığı arşivine katılmıştır. DVD'lerin, Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık ve TBMM'nin yabancı konuklarına hediye edileceği de o dönem aktarılan bilgiler arasında idi.

Telif Hakları ve Sinema Genel Müdürlüğünün aktarımlarında ise bu çalışmanın amacı, "Yılmaz Güney gibi bir sinemacıyla devleti barıştırma öyküsü" şeklinde ifade edilmiştir. Yine 2010 yılında dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan; çeşitli yerlerde yaptığı konuşmalarında *"Yoksulluğun, yasakların ve törelerin hüküm sürdüğü bir ortamda Yılmaz Güney Arkadaş ve Umut filmleriyle dilsiz ve çaresizlerin sesi, umudu olmuştur"* diyerek Yılmaz Güney'i anmıştır. Yine Erdoğan; *"Eğer bu ülkenin otoriteleri, Yılmaz Güney'in filmlerine kulak vermiş olsalardı, inanın Türkiye bugün çok*

farklı bir yerde olabilirdi. Şerif Gören üstadın Endişe veya Yol filmine farklı bir gözle bakılsaydı, Yavuz Turgul'un Eşkiya veya Muhsin Bey filmleri kahkahanın ötesinde zamanın otoritelerini de düşünmeye sevk etseydi, Mesut Uçakan'ın Kelebekler Sonsuza Uçar filmi samimiyetle izlenseydi Türkiye bugün başka bir yer olurdu." demiştir.

Ancak tüm bunlara rağmen Yılmaz Güney filmleri, ulusal televizyon kanallarında izlenemediği gibi yapılan başvurulara da yanıt alınamamıştır. Güney filmlerini derleyen Kültür Bakanlığı da filmlerin gösterime girmesi yahut televizyonlarda yayınlanması konusundaki başvurulara yanıtsız kalmayı tercih etmiştir. TRT, TRT-6 ve ulusal kanallara filmlerin gösterilmesi yönündeki başvurular da neticesiz kalmıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Yılmaz Güney filmleri neden televizyonlarda yayınlanmamaktadır?
- 2- Yılmaz Güney filmlerinin gösterimi için TRT'ye yapılan başvurular neden yanıtsız bırakılmıştır?
- 3- Kültür Bakanlığı'nın, yaşarken filmleri yasaklanan Yılmaz Güney'in, 11 filmini yenileyip DVD'sini hazırlamasına ve arşivine almasına rağmen neden gösterim imkanı sağlanmamakta ve televizyonlarda gösterimine izin verilmemektedir?
- 4- Yılmaz Güney filmleri yasaklı mıdır? Böyle bir yasak yok ise filmler neden gösterilmemektedir?
- 5- Yılmaz Güney filmlerine konulan fiili yasak; demokrasiye aykırılık teşkil etmiyor mu? Bu uygulama aynı zamanda, düşünce özgürlüğüne ve sanatın gelişimine dair çabaları sekteye uğratmıyor mu?
- 6- Mevcut fiili yasaklar, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın başbakanlığı döneminde ifade etmiş olduğu " *Eğer bu ülkenin otoriteleri, Yılmaz Güney'in filmlerine kulak vermiş olsalardı, inanın Türkiye bugün çok farklı bir yerde olabilirdi.* " sözlerine aykırılık teşkil etmiyor mu?
- 7- Yılmaz Güney filmlerinin sinemalarda ve TRT'de gösterilmesini sağlamak adına bir çalışma yürütülecek midir? Buna dair hangi çalışmalar yapılacaktır?
- 8- Türkiye'de film yasaklarının önüne geçilmesi adına önlemler alınması ve sinemanın gelişimine katkı sağlayacak çalışmalar yapılacak mıdır?